

מדינת ישראל הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן

ירושלים, כ' אדר ב, תשע"ט
27/03/2019

קול קורא לקבלת התייחסות הציבור לבחינת האפשרות לשינוי שיטת הצגת המחיר

החובה לסמן מחירים על כל מוצר ומוצר נתפסת כאחת מהזכויות וההגנות הצרכניות החשובות במדינת ישראל. לצד זאת, הקמעונאות עוברת את שינוי טכנולוגי בכל הקשור לניהול החנות, ובכלל זה לאפשרויות הקיימות לאופן הצגת מחיר. שינוי זה עשוי לשפר את חווית הקניה ולחסוך לצרכן זמן משמעותי ולחסוך עלויות לעוסקים, בכפוף ומבלי לפגוע בשמירת ההגנה על הצרכן. לאור התפתחויות אלה ולאור שינויים חקיקתיים מהשנים האחרונות, בוחנת הרשות לאפשר אסדרה חליפית, לעסקים שיקבלו על עצמם סט כללים רגולטוריים. ככל שתשתכנע הרשות בצורך לבצע שינוי, יתכן והיא תבחר לערוך פיילוט על מנת לוודא כי ההחלטה אינה פוגעת בצרכנים. **הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן מבקשת את התייחסות הציבור לשינוי הנבחן. כמו כן מבקשת הרשות את התייחסות הציבור לסט הכללים הראשוני המוצג במסמך זה.**

בשנת 1998 נוצרה בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הצגת מחיר) החובה לסמן את מחירו הכולל של כל מוצר עליו או על גבי אריזתו, להבדיל מסימון על המדף שמעליו, כפי שהיה קודם לכן. חובה זו עוגנה בשנת 2002 בסעיף 17 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א.

לשיטה המחייבת סימון מחירים על כל מוצר ומוצר ישנם יתרונות צרכניים ברורים ובולטים בתחום השוואת המחירים בכל שלבי הקנייה. יכולת השוואת המחיר איננה מסתכמת רק בין מוצרים דומים במדף, אלא גם בין מוצרים דומים במרחב בית העסק. השיטה גם מאפשרת לצרכן בצורה פשוטה לבדוק את גובה חיוב המוצר בעת הגיעו לקופה ואף לבצע השוואה לאחר הרכישה, עם הגעת הצרכן לביתו מול מוצרים שרכש בעבר.

בדיונים שנערכו בעבר בפורומים שונים על נושא הסימון, הועלו טיעונים בדבר יתרונות נוספים בשיטת הסימון הנהוגה. בין יתרונות אלה נמנים שמירה על יציבות המחירים, יכולת הצרכן להיות חשוף למחיר בכל עת, ולפיכך לזכור ולהפנים אותו, האפשרות של אוכלוסיות שאינן דוברות עברית לזהות בקלות את המחיר השייך לאותו המוצר וכיו"ב.

בית השנהב, בניין B רח' בית הדפוס 12 גבעת שאול, ירושלים | טלפון: 02-5396021 | פקס: 02-5672032

מדינת ישראל הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן

לצד יתרונות שיטת הסימון הידני על כל מוצר, קיימת העובדה כי השיטה משיתה על ציבור העוסקים עלויות, אשר אפשר שהן מגולגלות לצרכנים. בנוסף, יש הטוענים כי שיטת הסימון הקיימת מעכבת את מהפכת הדיגיטציה של הקמעונאות.

לאור החשיבות הרבה שיש בהצגת המחיר ובהגנה שהיא מקנה לצרכן, עולה השאלה האם יש בהתפתחויות הטכנולוגיות בכל הנוגע להצגת מחירים של מוצרים בבתי עסק, כדי לשמר את ההגנה הקיימת כיום לצרכן בחובת הצגת מחיר על כל מוצר. בחינת הטכנולוגיה להצגת המחיר הדיגיטלית כפי שקיימת בשוק מעלה כי:

- בשוק קיימות טכנולוגיות להצגת מחיר המוצר על גבי המדף באמצעות צגים אלקטרוניים וכן סורקים לאיתור והדפסת מחיר על תווית שהצרכן יכול ליטול ולהדביק אותה על המוצר, במספר נקודות בבית העסק, ולעיתים גם בעגלה ובשילוב שימוש במכשיר הטלפון החכם. בשיטת סימון זו הצגים האלקטרוניים כמו גם עמדות קריאת והדפסת המחיר מחוברים לרשת הקופות. השיטה יכולה להיות מעוצבת בצורה שמאפשרת צרכנות דיגיטלית תוך הותרת האופציה של הדבקת המחיר לצרכנים שירצו בכך.
- קיימות טכנולוגיות המאפשרות לסרוק את המוצרים במהלך הקניה בחנות, ולשלם ביציאה מבלי לסרוק כל מוצר ומוצר בקופה. לפיכך, טכנולוגיות אלה עשויות לחסוך זמן רב לצרכן ולשפר את חווית הקניה.

בנוסף לאלה, בשנת 2014 תוקנו תקנות קידום התחרות בענף המזון (שקיפות מחירים), תשע"ה-2014, המחייבות את הקמעונאים הגדולים לפרסם את מחירי כל אחד ממוצריהם, בכל אחת מנקודות המכירה, בכל עת. בעקבות התקנות המידע באשר למחירי המוצרים הפך לנגיש לצרכנים, באמצעות אפליקציות ייעודיות המאפשרות גישה למחירי מוצרים בסניפים השונים וברשתות השונות.

לאור ההתפתחויות הטכנולוגיות והחקיקתיות שחלו בשנים האחרונות, לצד האפשרות לחיסכון בעלויות של הסימון הידני, **בוחנת הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן אסדרה חליפית, לפיה יותר לעוסק להציב בבית העסק צג אלקטרוני על גבי המדף, המציין את המחיר, המחיר ליחידת מידה, וכל מידע אחר הנדרש על פי חוק ביחס לאותו מק"ט, חלף להצגת מחיר על כל פריט ופריט, וזאת תחת עמידה בסדרה של כללים, שביניהם:**

1. המידע כאמור בצג יהיה ברור והצג יהיה בגודל שלא יפחת מזה שתקבע הרשות.
2. צגי המחיר האלקטרוני יוצגו עבור כל מק"ט, באופן מובחן וברור, תוך הפרדה ברורה בין המקט"ים.

בית השנהב, בניין B רח' בית הדפוס 12 גבעת שאול, ירושלים | טלפון: 02-5396021 | פקס: 02-5672032

מדינת ישראל הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן

3. העוסק יציב ברחבי החנות מכשירים לקריאת הברקוד וכן להדפסת תג המחיר להדבקה על המוצר.
4. העוסק לא יעלה מחירים בחנות במהלך שעות הפתיחה של החנות.
5. צרכן יוכל לקבל את חשבונית הקנייה באופן דיגיטלי.

הרשות מבקשת את התייחסות הציבור לנושאים הבאים:

1. האם, לאור ההתפתחות הטכנולוגית והחוקית, נכון לבצע שינוי בשיטת סימון המחירים הנהוגה כיום.
2. התייחסות לסט הכללים שמציגה הרשות.

את ההתייחסות נא להעביר לכתובת המייל: kolkore@fta.gov.il, עד ליום ה- 1.5.2019.